ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ
ЮРИСТЛАРНИ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ МАРКАЗИ

“КЕЛИШИЛГАН” **Ўзбекистон Республикаси** **Адлия вазирлиги хузуридаги** **Интеллектуал мулк** **агентлиги директори** **_____ Т. Абдусатторов** *2020 йил “___” август*	**“ТАСДИҚЛАЙМАН”** **Ўзбекистон Республикаси** **Адлия вазирлиги қошидаги** **Юристлар малакасини ошириш** **маркази директори** **_____ А. Рахматов** *2020 йил “26” август*

МУАЛЛИФЛИК ҲУҚУҚИ ВА ТУРДОШ ҲУҚУҚЛАР ФАНИ БЎЙИЧА

ЎҚУВ ДАСТУРИ

Мутахассислик:	Патент вакиллари
Дастур тури:	Патент вакилларини қайта тайёрлаш бўйича қўшимча дастур

Тошкент 2020

Фан номи ва ҳажми Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2020 йил 24 июнь куни тасдиқланган "Патент вакили" мутахассислиги бўйича Ўқув режага асосан белгиланган.

Фан дастури Юристлар малакасини ошириш маркази Ўқув ва илмий-услубий Кенгашининг 2020 йил 25 августдаги йиғилишида муҳокама қилинган ва маъқулланган (2-сонли баённома).

Фан дастури Юристлар малакасини ошириш марказида, Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш агентлигининг 2020 йил "24" январдаги 05-1113-сон Қарори билан жорий этилган "Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги қошидаги Юристлар малакасини ошириш марказида юрист кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини оширишга қўйиладиган Давлат талаблари" асосида ишлаб чиқилди.

Тузувчилар:

Б. Тошев – Қонунчилик техникаси ва коррупцияга қарши экспертиза кафедраси мудири, юридик фанлар доктори;

А. Юлдашов – Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги хузуридаги Интеллектуал мулк агентлиги бўлим бошлиғи;

Ч. Октамова – Фан, инновация ва таълим дастурларини ишлаб чиқиш бўлими бош мутахассиси.

Тақризчилар:

1. Имомов Нурилло Файзуллаевич, Тошкент Давлат университети Фуқаролик ҳуқуқи кафедраси мудири, ю.ф.д., профессор.
2. Худайбердиева Гулнора Аманмуродовна, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институтути доценти, юридик фанлар номзоди.

Фан дастури Қонунчилик техникаси ва коррупцияга қарши экспертиза кафедраси йиғилишда кўриб чиқилган ва тавсия қилинган (*2020 йил ____ июлдаги _____-сонли баённома*).

© Юристлар малакасини ошириш маркази, 2020 йил

ЎҚУВ ФАНИНИНГ ДОЛЗАРБЛИГИ ВА ОЛИЙ КАСБИЙ ТАЪЛИМ ДАСТУРИДАГИ ЎРНИ

Ушбу фан муаллифлик ҳуқуқи, муаллифлар мулкий ҳуқуқларини бошқариш ва ҳуқуқ эгаларига ҳақ тўлаш, турдош ҳуқуқлар, турдош ҳуқуклар субъектлари ва уларнинг шахсий ҳуқуқлари ҳамда субъектларига ҳақ тўлаш тартиби каби масалаларни қамраб олган. Шунингдек, мазкур фаннинг предметини ўрганиш жараёнида телекоммуникациялар тармоғида муаллифлик ҳуқуқи муҳофазасини таъминлаш чораларини ўрганиш асосий мақсад қилинган.

“Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар” фани Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2020 йил 24 июнь куни тасдиқланган “Патент вакили” мутахассислиги бўйича Ўқув режанинг умумтайёргарлик фанлари блокига киритилган фан бўлиб, патент вакили сифатида фаолиятни амалга ошириш истагини билдирган жисмоний шахс – патент вакиллигига номзодларга (кейинги ўринларда – номзод деб юритилади) ўқитилади.

ЎҚУВ ФАНИНИНГ МАҚСАДИ ВА ВАЗИФАСИ

Фанни ўқитишдан **мақсад** – номзодларга муаллифларнинг шахсий ҳуқуқлари тизими ва ҳимояси, бу турдаги ҳуқуқда қўлланадиган шартномалар, муаллифлар мулкий ҳуқуқларини бошқариш ва ҳуқуқ эгаларига ҳақ тўлаш, турдош ҳуқуқлар вужудга келиши, объектлари ва ҳуқуқий муҳофазаси, бундай ҳуқуқлар субъектлари ва уларнинг шахсий ҳуқуқлари ҳамда турдош ҳуқуқлар субъектларига ҳақ тўлаш тартиби, шунингдек, телекоммуникациялар тармоғида муаллифлик ҳуқуқи муҳофазасини таъминлаш чоралари бўйича асосий билимларни ўргатишдан иборат.

Ушбу мақсадга эришиш учун фан номзодларнинг назарий билимлар, амалий кўникмалалар, умумюридик фанларга услубий ёндашув ҳамда илмий дунёқарашини шакллантириш вазифаларини бажаради.

Фан бўйича номзодларнинг билим, кўникма ва малакаларига қўйдаги талаблар қўйилади.

Номзод:

– муаллифларнинг шахсий ҳуқуқлари тизими ва ҳимояси, турдош ҳуқуқлар вужудга келиши, объектлари ва ҳуқуқий муҳофазаси ҳақида ***тасаввурга эга бўлиши;***

– муаллифлик ҳуқуқида қўлланадиган шартномалар ҳамда турдош ҳуқуқлар субъектлари ва уларнинг шахсий ҳуқуқлари ҳақида назарий ва амалий ***билимларга эга бўлиши;***

– муаллифлар мулкий ҳуқуқларини бошқариш ва ҳуқуқ эгаларига ҳақ тўлаш, турдош ҳуқуқлар субъектларига ҳақ тўлаш тартиби ҳамда телекоммуникациялар тармоғида муаллифлик ҳуқуқи муҳофазасини таъминлаш чораларини кўра олиш ***кўникмасига эга бўлиши*** лозим.

Фаннинг ҳажми: фанни ўрганиш учун **86 соат**, шундан: маъруза учун – 18 соат, семинар учун – 18 соат, амалий машғулот учун – 50 соат ажратилган.

"Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар" фанидан
МАВЗУЛАР РЕЖАСИ

№	Машғулотларнинг мавзуси	Жами ўқув соатлари	Шу жумладан,		
			Маъруза	Семинар	Амалий машғулот
1	Муаллифларнинг шахсий ҳуқуқлари тизими ва ҳимояси	**6**	2	4	-
2	Муаллифлик ҳуқуқида қўлланадиган шартномалар	**14**	2	2	10
3	Муаллифлар мулкий ҳуқуқларини бошқариш ва ҳуқуқ эгаларига ҳақ тўлаш	**16**	4	2	10
4	Турдош ҳуқуқларнинг вужудга келиши, объектлари ва ҳуқуқий муҳофазаси	**6**	2	2	2
	Оралиқ назорат	**2**	-	-	2
5	Турдош ҳуқуқлар субъектлари ва уларнинг шахсий ҳуқуқлари	**6**	2	2	2
6	Турдош ҳуқуқлар субъектларига ҳақ тўлаш тартиби	**14**	2	2	10
7	Телекоммуникациялар тармоғида муаллифлик ҳуқуқи муҳофазасини таъминлаш чоралари	**16**	4	4	8
	Якуний назорат	**6**	-	-	6
	ЖАМИ	**86**	**18**	**18**	**50**

АСОСИЙ НАЗАРИЙ ҚИСМ (МАЪРУЗА МАШҒУЛОТЛАРИ)

1-Мавзу. Муаллифларнинг шахсий ҳуқуқлари тизими ва ҳимояси

Муаллифлар шахсий ҳуқуқлари тушунчаси. Муаллифлар шахсий номулкий ҳуқуқлари. Муаллифлар шахсий мулкий ҳуқуқлари. Муаллифлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш муддатлари. Ҳаммуаллифлик. Хизмат асарларига

нисбатан муаллифлик ҳуқуқининг қўлланиши. Муаллифлар шахсий ҳуқуқлари дахлсизлиги.

2-Мавзу. Муаллифлик ҳуқуқида қўлланадиган шартномалар

Муаллифлар ҳуқуқида қўлланадиган шартномалар тушунчаси. Шартномаларнинг турлари. Муаллифлик шартномалалари. Буюртма шартномалари. Лицензия шартномалари. Шартномага кўра муаллифлик ҳуқуқини учинчи шахсларга ўтказиш тартиби.

3-Мавзу. Муаллифлар мулкий ҳуқуқларини бошқариш ва ҳуқуқ эгаларига ҳақ тўлаш

Муаллифлар мулкий ҳуқуқларини бошқариш тушунчаси. Муаллифлар мулкий ҳуқуқларини жаамоавий бошқариш ҳуқуқи. Муаллифлар мулкий ҳуқуқларини жамоавий бошқарувчи ташкилотларни тузиш тартиби. Муаллифлик ҳақини йиғиш, тўплаш ва тақсимлаш тартиби. Хорижий давлатлар муаллифларига тегишли ҳақни ўтказиб бериш тартиби.

4-Мавзу. Турдош ҳуқуқларнинг вужудга келиши, объектлари ва ҳуқуқий муҳофазаси

Турдош ҳуқуқлар тушунчаси. Турдош ҳуқуқларнинг вужудга келиши. Турдош ҳуқуқлар объектлари турлари ва тизими. Турдош ҳуқуқлар объектларига қўйиладиган талаблар. Турдош ҳуқуқларни муҳофаза қилиш.

ОРАЛИҚ НАЗОРАТ

Ўқув дастурининг 1-4-мавзулари бўйича тест шаклидаги оралиқ назоратларни ўтказиш ва баҳолаш, бу турдаги оралиқ назоратни ўтказиш бўйича методик материаллар асосида амалга оширилади.

5-Мавзу. Турдош ҳуқуқлар субъектлари ва уларнинг шахсий ҳуқуқлари

Турдош ҳуқуқлар субъектлари. Турдош ҳуқуқлар субъектлари ҳуқуқларининг вужудга келиши. Турдош ҳуқуқлар субъектларининг шахсий номулкий ва шахсий мулкий ҳуқуқлари. Шахсий ҳуқуқларни ҳимоя қилиш.

6-Мавзу. Турдош ҳуқуқлар субъектларига ҳақ тўлаш тартиби

Турдош ҳуқуқлар субъектларига ҳақ тўлаш тартиби. Турдош ҳуқуқлар субъектларининг мулкий ҳуқуқларини бошқариш. Турдош ҳуқуқлар

субъектларини бошқарувчи ташкилотларни тузиш. Хорижий давлатлар турдош ҳуқуқлар субъектларига тегишли ҳақни ўтказиб бериш тартиби.

7-Мавзу. Телекоммуникациялар тармоғида муаллифлик ҳуқуқи муҳофазасини таъминлаш чоралари

Телекоммуникация тизими. Телекоммуникация тизимида муаллифлик ҳуқуқи объектларини жойлаштириш тартиби. Тетекоммуникация тизимида муаллифлик ҳуқуқи объектларидан фойдаланишда қўлланадиган шартномалар. Телекоммуникация соҳаси субъектлари томонидан муаллифлик ҳуқуқига риоя этиш.

СЕМИНАР МАШҒУЛОТЛАРИ БЎЙИЧА КЎРСАТМА ВА ТАВСИЯЛАР

Барча семинар машғулотлари тренинг шаклида ташкил қилинади.

Семинар машғулотлари учун қуйидаги мавзулар тавсия этилади:

1. Муаллифлар шахсий номулкий ва мулкий ҳуқуқлари.
2. Муаллифлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш муддатлари.
3. Хизмат асарларига нисбатан муаллифлик ҳуқуқининг қўлланиши.
4. Муаллифлик шартномалалари.
5. Буюртма шартномалари.
6. Лицензия шартномалари.
7. Шартномага кўра муаллифлик ҳуқуқини учинчи шахсларга ўтказиш тартиби.
8. Муаллифлар мулкий ҳуқуқларини жаамоавий бошқариш ҳуқуқи.
9. Муаллифлар мулкий ҳуқуқларини жамоавий бошқарувчи ташкилотларни тузиш тартиби.
10. Хорижий давлатлар муаллифларига тегишли ҳақни ўтказиб бериш тартиби.
11. Турдош ҳуқуқларнинг вужудга келиши.
12. Турдош ҳуқуқлар объектлари турлари ва тизими.
13. Турдош ҳуқуқларни муҳофаза қилиш.
14. Турдош ҳуқуқлар субъектлари ҳуқуқларининг вужудга келиши.
15. Турдош ҳуқуқлар субъектларининг шахсий номулкий ва шахсий мулкий ҳуқуқлари.
16. Шахсий ҳуқуқларни ҳимоя қилиш.
17. Турдош ҳуқуқлар субъектларининг мулкий ҳуқуқларини бошқариш.
18. Хорижий давлатлар турдош ҳуқуқлар субъектларига тегишли ҳақни ўтказиб бериш тартиби.

19. Телекоммуникация тизимида муаллифлик ҳуқуқи объектларини жойлаштириш тартиби.

20. Телекоммуникация тизимида муаллифлик ҳуқуқи объектларидан фойдаланишда қўлланадиган шартномалар.

21. Телекоммуникация соҳаси субъектлари томонидан муаллифлик ҳуқуқига риоя этиш.

АМАЛИЙ МАШҒУЛОТЛАР

Амалий машғулотлар давомида тингловчилар муаллифлар мулкий ҳуқуқларини бошқариш, ҳуқуқ эгаларига ҳақ тўлаш ва турдош ҳуқуқлар субъектларига ҳақ тўлаш тартиби ҳамда телекоммуникациялар тармоғида муаллифлик ҳуқуқи муҳофазасини таъминлаш чораларига оид тегишли ҳаракатларни бажариш кўникмаларига эга бўлишлари лозим ва улар бўйича фикр юритиш мақсадида амалий топшириқларни (тегишли процессуал ҳужжатлар тузиш, муаммоли масалаларни ечиш ва ҳ.к.) бажарадилар. Амалий топшириқларини бажаришда тингловчилар тегишли амалдаги қонун нормаларига, амалий тажрибаси ва ўқув курси давомида олган билимларга таяниб, уларни асослаб бажаришлари керак.

Амалий машғулотлар қуйидаги мавзулар бўйича ташкил қилинади:

Муаллифлик ҳуқуқида қўлланадиган шартномалар;

Муаллифлар мулкий ҳуқуқларини бошқариш ва ҳуқуқ эгаларига ҳақ тўлаш;

Турдош ҳуқуқлар субъектларига ҳақ тўлаш тартиби;

Телекоммуникациялар тармоғида муаллифлик ҳуқуқи муҳофазасини таъминлаш чоралари.

МУСТАҚИЛ ТАЪЛИМ ВА МУСТАҚИЛ ИШЛАР

Мустақил таълим учун тавсия этиладиган мавзулар:

1. Муаллифларнинг шахсий ҳуқуқлари тизими ва ҳимояси
2. Муаллифлик ҳуқуқида қўлланадиган шартномалар
3. Муаллифлар мулкий ҳуқуқларини бошқариш ва ҳуқуқ эгаларига ҳақ тўлаш
4. Турдош ҳуқуқлар вужудга келиши, объектлари ва ҳуқуқий муҳофазаси
5. Турдош ҳуқуқлар субъектлари ва уларнинг шахсий ҳуқуқлари
6. Турдош ҳуқуқлар субъектларига ҳақ тўлаш тартиби
7. Телекоммуникациялар тармоғида муаллифлик ҳуқуқи муҳофазасини таъминлаш чоралари

ЎҚУВ ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ АМАЛИЁТЛАРИ

(Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Интеллектуал мулк агентлиги билан келишилган ҳолда амалга оширилади)

ЎҚУВ ДАСТУРИНИ ЎЗЛАШТИРИШ ВА ТАЪЛИМ ЖАРАЁНЛАРИНИ ТАЪМИНЛАШГА МЎЛЖАЛЛАНГАН ЎҚУВ ВА ЎҚУВ-МЕТОДИК МАТЕРИАЛЛАР

Тасдиқланган навбатчилик жадвалига мувофиқ кафедралар профессор-ўқитувчилари тингловчиларга маслаҳатлар бериб борадилар.

Ўқув материаллари:

маъруза фондлари (шу жумладан, электрон шаклдаги) ва фан бўйича ўқув қўлланма, тарқатма материаллар;

мультимедиа материаллари (слайдлар, презентациялар ва ҳ.к.).

Ўқув материаллари Ахборот-ресурс маркази ва кафедраларда босма ҳамда электрон шаклда сақланади.

Ўқув-методик материаллар:

тест (ёки назорат саволлари) ёхуд масофавий топшириқлар;

амалий топшириқлар (масалалар ёки казус ва ҳ.к.).

Ўқув дастурини амалга ошириш учун зарур техник таъминот:

шахсий компьютер – ўқитувчининг автоматлаштирилган иш жойи;

“ppt (pptx)”, “doc (docx)”, “xlsx”, “mp3” ва бошқа ҳ.к. форматдаги файллар билан ишлаш учун дастурий таъминотлар;

мультимедиа қурилмаси, экран ёки смарт-телевизор.

ЯКУНИЙ НАЗОРАТ

Ўқув дастурининг барча мавзулари бўйича суҳбат (ёзма иш) шаклидаги якуний назоратларни ўтказиш ва баҳолаш, “Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар” фанидан якуний синовларни (синов ва суҳбат қабул қилиш) ўтказиш методикаси ва уларни қабул қилиш учун топшириқ ва саволларни назарда тутувчи, тингловчиларда жавоб варақалари мавжуд бўлиши белгилаб қўйилган методик материаллар асосида амалга оширилади.

АСОСИЙ ВА ҚЎШИМЧА ЎҚУВ АДАБИЁТЛАР ҲАМДА АХБОРОТ МАНБААЛАРИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти асарлари:

Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш – юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганининг 24 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маъруза.– Т.: Ўзбекистон, 2017. – 48б

Мирзиёев Ш.М. Танқидий таҳлил, қатъий тартиб-интизом ва шахсий жавобгарлик – ҳар бир раҳбар фаолиятининг кундалик қоидаси бўлиши керак.– Т.: Ўзбекистон, 2017. – 104 б.

Мирзиёев Ш.М. Буюк келажагимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга қурамиз. – Т.: Ўзбекистон, 2017. – 488 б.

Мирзиёев Ш.М. Миллий тараққиёт йўлимизни қатъият билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз. – Т.: Ўзбекистон, 2017. – 592 б.

Мирзиёев Ш.М. Халқимизнинг розилиги бизнинг фаолиятимизга берилган энг олий баҳодир. – Тошкент: "Ўзбекистон" НМИУ, 2018. – 508 б.

Мирзиёев Ш.М. Нияти улуғ халқнинг иши ҳам улуг, ҳаёти ёруғ ва келажаги фаровон бўлади. – Тошкент: "Ўзбекистон" НМИУ, 2019. – 400 б.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномаси // Халқ сўзи, 2020 йил 24 янв.

Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги:

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси. – Т., 2020.

Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодекси. – Т., 2019.

Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодекси. – Т., 2019.

Ўзбекистон Республикаси Божхона кодекси. – Т., 2020.

Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик процессуал кодекси. – Т., 2019.

Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодекси. – Т., 2019.

Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекси. – Т., 2019.

Ўзбекистон Республикасининг "Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар тўгрисида" қонуни // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Ахборотномаси, 2006.

Ўзбекистон Республикасининг "Ихтиролар, фойдали моделлар ва саноат намуналари тўғрисида"ги Қонуни // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Ахборотномаси, 2002.

Ўзбекистон Республикасининг "Товар белгилари, хизмат кўрсатиш белгилари ва товар келиб чиққан жой номлари тўғрисида" қонуни // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Ахборотномаси, 2001.

Ўзбекистон Республикасининг "Интеграл микросхемалар топологияларини ҳуқуқий муҳофаза қилиш тўғрисида" қонуни // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Ахборотномаси, 2002.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги "Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича ҳаракатлар стратегияси тўғрисида"ги ПФ-4947-сонли фармони.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 2 март “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича ҳаракатлар стратегиясини «Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили»да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида”ги ПФ-5953-сон фармони.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 8 февраль «Интеллектуал мулк соҳасида давлат бошқарувини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» ПҚ-4168-сон қарори.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 1 июль «Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Интеллектуал мулк агентлиги фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида» ПҚ-4380-сон қарори.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 20 июлдаги “Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Интеллектуал мулк агентлиги тўғрисидаги низомни тасдиқлаш тўғрисида"ги 609-сон қарори.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 14 август “Маданият ва санъат ташкилотлари, ижодий уюшмалар ва оммавий ахборот воситалари фаолиятини янада ривожлантириш, соҳа ходимлари меҳнатини рағбатлантириш бўйича қўшимча шароитлар яратишга доир чора-тадбирлар тўгрисида”ги ПҚ-3201-сон қарори.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2018 йил 5 апрелдаги ПҚ-3652-сон қарори.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2018 йил 13 июнь “Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси фаолиятини янада такомиллаштириш ва унинг моддий-техника базасини мустаҳкамлашнинг қўшимча чора-тадбирлари тўғрисида”ги 451-сон қарори.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 19 май “Давлат ҳуқуқий сиёсатини амалга оширишда адлия органлари ва муассасалари фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ 5997-сон фармони.

Халқаро-ҳуқуқий ҳужжатлар:

Бутунжаҳон интеллектуал мулк ташкилотини таъсис этадиган конвенция. – М., 1978.

Саноат мулкини муҳофаза қилиш бўйича Париж Конвенцияси. – М., 1883.

Белгиларни халқаро рўйҳатдан ўтказиш тўғрисида Мадрид Битими. –М., 1967.

Патент кооперацияси тўғрисида Шартнома. – М., 1970.

Товар белгилари бўйича қонунлар тўғрисида Шартнома. – М., 1994.

Халқаро патент таснифи тўғрисида битими. – М., 1971.

Белгиларни рўйхатга олиш учун товарлар ва хизматларни халқаро таснифлаш тўғрисида Ницца битими. – М., 1957.

Саноат намуналарининг халқаро таснифини таъсис этиш тўғрисида Локарно битими. – М.,1968.

Патент ҳуқуқи тўғрисида Шартнома. – М. отношении, 2000.

Бадиий ва адабий асарларни ҳимоя килиш тўғрисидаги Бернь конвенцияси. – М., 1971.

Бутунжаҳон Интеллектуал Мулк Ташкилотининг Муаллифлик ҳуқуқи бўйича шартномаси. – М., 1997.

Бутунжаҳон интеллектуал мулк ташкилотининг Ижролар ва фонограммалар бўйича шартномаси. – М., 1997.

Махсус адабиётлар:

Абдуллин А.И. Интеллект и право: правовая охрана интеллектуальной собственности : Учебное пособие. – М., 2001.

Авторское право XX1 век. Сборник научных статей. – М. Российская академия правосудия. 2010.

Акрамходжаева З.С. Интеллектуал мулк ҳуқуқини ҳимоя қилишнинг такомиллаштириш истиқболлари. –Т.:ТДЮИ. 2008.

Безбаха В.В. Гражданское и торговое право зарубежньк стран. – М., 2004.

Белов В.В., Виталиев Г.В., Денисов Г.М.. Интеллектуальная собственность. Законодательство и практика его применения. – М., 2002.

Близнец И. А. Конституционно - правовая и международно-правовая защита интеллектуальной собственности. Дисс. к.ю.н. – М., 1997.

Близнец И.А. Правовое обеспечение интеллектуальной собственности. – М., 2000.

Богуславский М.М. Междунароное частное право. – М., 2000

Волынкина М.В. Инновационное законодательство России. – М., 2005

Гришаев С.П. Интеллектуальная собственность. Учебное пособие. – М., 2008.

Дежина И.Г. Проблемы прав на интеллектуальную собственность. – М., 2003.

Зокиров И.Б.. Ўзбекистон Фуқаролик ҳуқуқи. – Т., 1998.

Кальягин В.О. Интеллектуальная собственность (Исключительные права). Учебник. – М., 2000.

Мэггс П.Б., Сергеев А.П. Интеллектуальная собственность. – М., 2000

Насриев И.И. Шахсий номулкий ҳуқуқларни амалга ошириш ва муҳофаза қилишнинг фуқаролик-ҳуқуқий муаммолари. – Т., 2006.

Насриев И.И. Муаллифнинг шахсий ҳуқуқларини ҳимоялаш. – Т., 2003.

Окюлов О. Интеллектуал мулк ҳууқи: умумий қоидалар ва алоҳида объектлар. Дарслик. – Т., 2003.

Окюлов О.. Интеллектуал мулк ҳуқуқий мақомининг назарий ва амалий муаммолари. – Т., 2004.

Раҳмонқулов Ҳ.Р. Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик Кодексининг биринчи қисмига умумий тавсиф ва шархлар. I-жилд. – Т., 1997.

Раҳмонқулов Ҳ.Р. Фуқаролик: ҳуқуқлар, эркинликлар, бурчлар – Т., 2000.

Раҳмонқулов Ҳ.Р. Фуқаролик ҳуқуқининг предмети, методи ва тамойиллари. – Т., 2003.

Тошев Б.Н. Муаллифлик ҳуқуқи. – Т., 1997.

Тошев Б.Н. Авторское право. – Т., 1997.

Тошев Б.Н.. Муаллиф ва қонун. – Т.,1998.

Тошев Б.Н.. Муаллифлик ҳуқуқи. – Т., 2001.

Тошев Б.Н. Халқаро ташкилотларнинг муаллифлик ҳуқуқига оид актларининг ҳуқуқий мақоми. – Т., 2007

Тошев Б., Худайбердиева Г. Муаллифлик ҳуқуқи тизимидатурдош ҳуқуқларни муҳофаза қилиш. – Т., 2010

Фуқаролик ҳуқуқи. Махсус қисм. Дарслик. – Т., 2007. – 926 б.

Халқаро хусусий ҳуқуқ. Дарслик. – Т., 2006.

Худайбердиева Г.А. Турдош ҳуқуқларни фуқаролик-ҳуқуқий муҳофаза қилиш муаммолари. – Т., 2006.

Фичор М. Коллективное управление авторским правом и смежными правами. – Женева, 1990.

V. Веб-сайтлар:

http://Allpravo.ru

http://www.lawportal.ru

http://www.legislature.ru

http://www.law-and-politics.com.

http://www.cer.uz

http://www.gov.uz

http://www.gki.uz

http://www.gs1 uz.org

http://www.Lex.uz

http://www.wipo.org